

Coface publica top 500 cele mai mari companii din Europa Centrala și de Est | Cum și-au revenit cele mai mari companii după pandemie?

Anul 2021 a fost marcat un mediu favorabil atât pentru economii, cât și pentru cele mai mari afaceri din Europa Centrala și de Est (CEE). Deși s-au confruntat cu provocări din cauza pandemiei de Covid-19, activitatea economică și-a revenit din scăderea declanșată în 2020. Drept urmare, cele mai mari 500 de afaceri din regiune au înregistrat venituri în creștere și profituri mai mari ca anul anterior.

Europa Centrala și de Est și-a revenit mai repede decât majoritatea partenerilor săi comerciali majori. În timp ce regiunea ECE a înregistrat o recesiune mai ușoară în 2020, cu o creștere medie a PIB-ului ajungând la -3,7% față de -5,5% în Europa de Vest, redresarea ECE a fost mai impresionantă în 2021, ajungând la 5,7% față de 4,7% în Europa de Vest. **Grzegorz Sielewicz**, *economist regional Coface Europa Centrala și de Est*, explică diferențele structurii ale regiunilor: „ECE este mai puțin dependentă de servicii, inclusiv de restaurante și sectorul ospitalității care au fost grav afectate în timpul pandemiei din cauza perioadelor de carantină, restricțiilor de călătorie și a încrederii scăzute din partea consumatorilor, cu impact semnificativ asupra diferitelor economii vest-europene”.

Coface lansează cel de-al 14-lea studiu anual privind cele mai mari 500 de companii din ECE. „Studiul Coface Top 500 ECE” clasifică întreprinderile în funcție de cifra de afaceri și analizează date suplimentare, cum ar fi numărul de angajați, cadrul, sectoarele și piețele în care operează companiile precum și evaluările de credit ale acestora realizate de Coface. Dezvoltarea economică a Top 500 ECE este reprezentativă pentru tendințele pieței din întreaga regiune.

Top 500 jucători din regiune: cifra de afaceri, profit net și angajari în creștere

„Rezultatele clasamentului 2021 al celor mai mari companii din regiune releva faptul că întreprinderile au beneficiat rapid de revenirea economică”, explică **Jarosław Jaworski**, *CEO Coface Europa Centrala și de Est*. Cifra de afaceri totală a celor 500 de companii a crescut cu 26,9%, până la 842 de miliarde de euro. Profitul net agregat aproape s-a dublat comparativ cu 2020 la 41.428 milioane. În plus, cele 500 de companii au angajat 2,2 milioane de oameni (+1,3% față de 2020). „Pe plan intern, economiile ECE au beneficiat de o cerere internă solidă. Piața muncii în 2021 a fost din nou într-o situație favorabilă, cu rate scăzute ale șomajului și o creștere solidă a salariilor. Măsurile introduse ca răspuns la impactul Covid-19 au inclus un sprijin pentru piața muncii, ceea ce înseamnă că au fost evitate disponibilizări masive”, adaugă Jaworski.

Polonia și sectorul auto conduc topul

PKN Orlen rămâne pe primul loc, întarindu-și poziția cu o cifră de afaceri care a crescut cu 52% în 2021, după ce scăzuse cu 23% în anul precedent. Clasamentul este completat de Skoda Auto din Cehia (a 2-a companie clasată), compania multinațională de petrol și gaze MOL din Ungaria (a 3-a), compania poloneză PGNiG, controlată de stat (a 4-a), retailerul Jeronimo Polska (a 5-a), compania poloneză de energie PGE (a 7-a) și Volkswagen Slovacia (a 8-a). Majoritatea au înregistrat o cifră de afaceri mai mare. Producătorii de automobile precum Skoda Auto și Volkswagen Slovacia au înregistrat doar o ușoară creștere a veniturilor cu 0,4% și 2,3% din cauza întreruperilor lanțului de aprovizionare.

Sectoare: poziție de lider pentru petrol și gaze, urmat de sectorul auto și transporturi

Trei sectoare cheie (auto și transporturi, petrol și gaze, comerț nespecializat), reprezentate de cele mai mari companii din regiune, continua să dețină 53% din veniturile totale.

Anul acesta, toate sectoarele au înregistrat o creștere a cifrei de afaceri, ca urmare a unei cereri mai mari și a unui punct de plecare slab față de anul precedent. Acest lucru a avut un impact uriaș asupra finanțelor companiilor din cauza fazei inițiale a pandemiei și a blocajelor aferente. Cel mai frapant exemplu vine din sectorul textil-îmbracaminte, care a suferit o scădere a cererii, precum și o schimbare a preferințelor consumatorilor în anul pandemic 2020.

În 2021, sectorul a înregistrat cea mai mare creștere a cifrei de afaceri cu 60,3%. În schimb, cea mai slabă creștere a cifrei de afaceri a fost înregistrată de construcții (+9,5%) și auto și transporturi (+9,6%), care totuși și-au menținut pozițiile solide. Majoritatea sectoarelor au reușit să genereze profituri nete mai mari, cel mai mare câștigător fiind metalele (+437%). La polul opus se afla sectorul textile-îmbracaminte și sectorul agroalimentar care au avut o dinamică negativă din acest punct de vedere.

Cea mai bine cotată industrie din CEE Top 500 este una foarte restrânsă: sectorul de lemn și mobilă are doar cinci reprezentanți în clasament, dar a înregistrat o creștere a cifrei de afaceri de 27,9% și o creștere peste 100% a profitului net.

Sectorul mineralelor, chimicalelor, petrolului, materialelor plastice și farmaceutic este din nou cel mai mare în clasamentul CEE Top 500. Sectorul s-a bucurat de una dintre cele mai mari creșteri ale profitului net (+331,5%). Pe parcursul anului 2021, prețurile petrolului au crescut cu 52%, beneficiind de redresarea industriilor și economiilor. Acest lucru a creat oportunități în generarea de profituri din marjele de rafinare, mai ales având în vedere creșterea cererii după perioadele de carantină și revigorarea comerțului global.

Deși industria auto și transporturi rămâne în top, sectorul s-a dezvoltat relativ slab în comparație cu altele. Industria rămâne dominantă în patru țări: Cehia, Ungaria, România și Slovacia.

Al treilea sector de pe podium este comerțul nespecializat. Întrucât ratele șomajului au crescut doar ușor în timpul pandemiei, iar piața muncii a oferit rate solide de creștere a salariilor, economia a fost ajutată de creșterea cheltuielilor gospodăriilor. Cifra de afaceri a celor mai mari companii din această industrie a crescut cu +19,3%, în timp ce firmele au înregistrat și profituri nete mai mari (+22,8%).

„Ca urmare a relansării comerțului mondial, exporturile din ECE au contribuit la accelerarea sectoarelor regionale de producție, care au cunoscut costuri de procesare mai mari. Aceste costuri au crescut considerabil de când a început revenirea din criza pandemică și afectează în continuare afacerile în prezent, mai ales acum în contextul creșterii costurilor cu energia și a inputurilor declanșate de războiul din Ucraina”, explică **Grzegorz Sielewicz**. „Într-adevăr, pe măsura ce Rusia a furnizat Europei produse energetice, aceste prețuri au crescut semnificativ în 2022, declanșând criza energetică. În același timp, întreruperile aprovizionării cu marfuri agroalimentare au dus la creșterea inflației și a prețurilor alimentelor, datorită faptului că atât Rusia, cât și Ucraina ocupă o pondere

considerabila în exporturile agricole globale.”

Razboiul din Ucraina a lovit puternic regiunea și a generat noi provocari și consecințe economice. „Se așteapta ca economiile din ECE sa fie cel mai afectate de razboiul care a început în februarie 2022. Acest lucru se datoreaza proximității lor geografice față de ambele țari, dependenței de exporturi, dependenței de importurile de energie din Rusia, afluxului de refugiați din Ucraina și problemelor logistice determinate de razboi. Aceasta înseamna ca regiunea este vulnerabila pe mai multe paliere, iar urmatoarea ediție a topului ar putea prezenta o imagine diferita a companiilor”, adauga **Jarosław Jaworski**.